

Beslut: 2009-12-14

Klagande	NN
Det överklagade beslutet	Centrala studiestödsnämndens (CSN) beslut den 17 augusti 2009
Saken	Rätt till svenskt studiestöd för EU-medborgare

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har grundläggande rätt till svenskt studiestöd. Det ankommer på CSN att pröva ansökan med denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är medborgare i Finland, ansökte om studiemedel för studier på gymnasienivå under läsåret 2009/2010. NN uppgav att NN kom till Sverige i juli 2009.

CSN avslog NN:s ansökan med motiveringen att NN inte är svensk medborgare och inte uppfyllde villkoren för studiemedel enligt bestämmelserna om grundläggande rätt till svenskt studiestöd eller enligt EG-rätten.

NN överklagade CSN:s beslut den 19 oktober 2009 och anförde i huvudsak följande. NN är född och uppvuxen i Sverige och bodde här till år 2004 då NN:s familj flyttade till Finland, där NN även gick sista året i grundskolan. I november 2007 bestämde NN sig för att flytta till Sverige och arbetade som brevbärare här under tiden december 2007 – oktober 2008. NN flyttade sedan till Norge där NN bodde och arbetade fram tills NN påbörjade studierna under innevarande termin.

CSN överlämnade ärendet den 28 oktober 2009 och anförde bl.a. följande i ett yttrande. NN kom enligt ansökan till Sverige i juli 2009 och är folkbokförd här sedan dess. NN har inte varaktigt anknytning till Sverige då NN inte förvärvsarbetat här under minst två års tid. NN:s föräldrar varken bor eller arbetar i Sverige. NN har inte bott lagligt i Sverige utan uppehåll under minst fem år och NN har därför inte permanent uppehållsrätt i Sverige. NN är visserligen född och uppvuxen i Sverige men NN och NN:s familj flyttade härifrån år 2004. När NN flyttade från Sverige hade direktiv 2004/38 ännu inte trätt i kraft. CSN anser därför att NN när NN lämnade

Sverige inte hade permanent uppehållsrätt även om NN hade vistats i Sverige i fem år. NN:s föräldrar arbetar inte i Sverige. NN kan därför inte bedömas som anhörig till migrerande arbetstagare eller egenföretagare i Sverige. NN har arbetat i Sverige men eftersom NN senare flyttade till Norge för att arbeta där så har NN:s status som migrerande arbetstagare i Sverige upphört. Även om statusen som migrerande arbetstagare skulle ha kvarstått så saknas ett innehållsmässigt samband mellan NN:s arbete och de nu aktuella studierna. NN kan därför inte beviljas rätt till studiestöd enligt EG-rätten eftersom studierna inte kan ses som en vidareutbildning inom det egna yrkesområdet.

NN har beretts tillfälle att komma in med synpunkter på CSN:s yttrande, men inte avhörts.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas också till studerande som inte är svensk medborgare, om den studerande

1. är bosatt i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, samt
 2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här.
- Kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 gäller inte för medborgare med uppehållsrätt enligt 3 a kap. 3 § utlänningslagen (2005:716) som fått en varaktig anknytning till Sverige.

Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd i andra stycket 1 inte är uppfyllt, om det finns särskilda skäl för det.

Av 1 kap. 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket och 6 § första stycket framgår att vissa utländska medborgare skall jämföras med svenska medborgare.

Av 6 § CSNFS 2006:7 framgår att den studerande för att på grund av förvärsarbete uppfylla villkoret om en varaktig anknytning, efter den senaste inresan till Sverige i syfte att bosätta sig här ska

1. ha vistats i landet under en sammanhängande tid om minst två år, och
2. under vistelsen ha förvärsarbetat i landet minst två år, på minst halvtid.

Undantag från ovan angivna föreskrifter kan även göras om den sökande kan härleda rättigheter från EG-rätten. Prövning enligt EG-rätten görs utifrån Rådets förordning (EEG) nr 1612/68 av den 15 oktober 1968 om arbetskraftens fria rörlighet inom gemenskapen. Av förordningen framgår bl.a. följande.

Nämndens bedömning

NN är EU-medborgare och bosatt i Sverige. NN kan få svenskt studiestöd

- på grund av permanent uppehållsrätt, vilket innebär att NN ska ha vistats lagligt i Sverige utan avbrott i fem år
- på grund av uppehållsrätt och varaktig anknytning genom arbete eller sammanboende, eller
- på grund av särskilda skäl till undantag

NN är född i Sverige och var bosatt här i cirka 15 år. NN har därefter varit bosatt i Finland under cirka tre år innan NN år 2007 återvände till Sverige. Åter i Sverige arbetade NN under cirka ett års tid innan NN begav sig till Norge för att även där arbeta under cirka ett års tid. NN har nu återvänt till Sverige för att studera.

Nämnden konstaterar att NN visserligen inte uppfyller reglerna för varaktig anknytning genom arbete. Med hänsyn till NN:s sammanlagda vistelsetid i Sverige finner nämnden dock att det föreligger sådana särskilda skäl som krävs för att NN ändå ska ha rätt till svenskt studiestöd.

Mats Törnered

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Margareta Lindhagen, Viktor Granbom, Marie-Louise Holmberg, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN